

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 11 січня 2022 р.

Львів

№ 63/З-р/к

Справа № 63/1-03-84-2021

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Бориславська міська рада Львівської області (ідентифікаційний код юридичної особи 26181298) прийняла рішення від 29.03.2012 № 564, яким затвердила Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності в місті Борислав.

За результатами розгляду справи № 63/1-03-84-2021 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, дії Бориславської міської ради Львівської області у вигляді прийняття Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності в місті Борислав, затвердженого рішенням Бориславської міської ради від 29.03.2012 № 564, який містив положення, які не передбачені Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244 та могли призвести до обмеження конкуренції на ринку, кваліфіковано як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченими частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 63/1-03-84-2021 про порушення Бориславською міською радою Львівської області законодавства про захист економічної конкуренції та подання Першого відділу досліджень і розслідувань Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 19.10.2021 № 63-03/244п (далі – подання з попередніми висновками),

ВСТАНОВИЛА:

I. ВІДПОВІДАЧ

- (1) Бориславська міська рада Львівської області (далі – Відповідач, Бориславська міська рада):
- ідентифікаційний код юридичної особи 26181298;
 - місцезнаходження юридичної особи: 82300, м. Борислав, вул. Шевченка, 42;
 - відповідно до інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Відповідач є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування.

II. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (2) Згідно з розпорядженням Адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 03.06.2021 № 63/93-рп/к розпочато розгляд справи № 63/1-03-84-2021 про порушення Відповідачем законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.
- (3) Відповідачу, листом від 04.06.2021 № 63-02/3093 надіслано копію розпорядження Адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 03.06.2021 № 63/93-рп/к.
- (4) Відповідачу, листом від 21.10.2021 № 63-02/5741 надіслано подання з попередніми висновками.
- (5) Відповідачу, листом від 30.11.2021 № 63-02/6438 надіслано інформацію про час та дату розгляд справи № 63/1-03-84-2021 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

III. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (6) Нормативно-правовими та нормативними актами, якими керуються органи місцевого самоврядування в питаннях регулювання діяльності суб'єктів господарювання на регіональних ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах є:
- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
 - Закон України «Про благоустрій населених пунктів»;
 - Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
 - наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» (із змінами);
 - ДБ ДБН 360-92 «Планування та забудови міських та сільських поселень»;

- ДБН В.2.2-23:2009 «Будинки і споруди. Підприємства торгівлі»;
- ДБН Б.2-5:2011 «Благоустрій територій».

IV. ОБСТАВИНИ

- (7) Західне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України провело дослідження щодо дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах (далі – ТС) в територіальних межах м. Борислав.
- (8) На підставі статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з метою припинення дій, які містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції та усунення причин їх виникнення, Бориславській міській раді надано рекомендації Адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 23.10.2020 № 63/47-рк/к (далі – Рекомендації), відповідно до яких зобов'язано припинити дії щодо встановлення неправомірних вимог для суб'єктів господарювання, що мають намір здійснювати діяльність з реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах, які містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачені частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції, шляхом приведення Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності в місті Борислав, затвердженого рішенням Бориславської міської ради від 29.03.2012 № 564 «Про затвердження «Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності в місті Борислав» у відповідність до наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності».
- (9) Зазначаємо, що на Рекомендації листом від 25.02.2021 № 3-9/434 Бориславська міська рада повідомила такі відомості:
 - прийнято рішення Бориславської міської ради від 24.11.2020 № 2668 «Про затвердження плану діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів Бориславської міської ради на 2021 рік»;
 - Відділом архітектури та містобудування управління комунальної власності, земельних відносин та архітектури підготовлено Положення про Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності в місті Бориславі у новій редакції; проєкт рішення та регуляторний акт будуть оприлюднені для обговорення в березні 2021.
- (10) Однак, в подальшому інформація щодо виконання положень Рекомендацій до Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України не надходила.

- (11) Відповідно до рішення Бориславської міської ради від 29.03.2012 № 564 «Про затвердження «Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності в місті Борислав» затверджено Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності в місті Борислав (далі – Порядок).
- (12) Здійснений аналіз Порядку, який регулює діяльність суб'єктів господарювання, що діють на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах показав таке.
- (13) Відповідно до пункту 3 Порядку, заявник, який має намір встановити тимчасову споруду, звертається до виконавчого комітету міської ради з відповідною заявою про наміри розміщення тимчасової споруди.

До заяви додаються:

- нотаріально засвідчена копія свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта господарювання в Україні;
- документ, що засвідчує право власності, користування земельною ділянкою;
- графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування тимчасової споруди, виконані на топографо-геодезичній основі М 1:500;
- ескізи фасадів тимчасової споруди у кольорі М 1:50.

- (14) Відповідно до Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», замовник, який має намір встановити ТС, звертається до відповідного виконавчого органу сільської, селищної, міської ради або районної державної адміністрації з відповідною заявою у довільній формі про можливість розміщення ТС.

До заяви додаються:

- графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування ТС, виконані замовником у довільній формі на топографо-геодезичній основі М 1 :500 кресленнями контурів ТС з прив'язкою до місцевості;
- реквізити замовника (найменування/прізвище, ім'я та по батькові (за наявності)/місцезнаходження ТС/контактна інформація) та напрям підприємницької діяльності.

Цей перелік документів є вичерпним.

- (15) Отже, такі додаткові вимоги щодо надання замовником, який має намір встановити ТС, непередбачені Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженим наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» документів, а саме:

- нотаріально засвідчена копія свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта господарювання в Україні;
 - документ, що засвідчує право власності, користування земельною ділянкою;
 - ескізи фасадів тимчасової споруди у кольорі М 1: 50;
- є неправомірними, та встановлюють додаткові бар'єри, які не передбачені чинним законодавством України.

(16) Такі дії Бориславської міської ради у вигляді прийняття Порядку, положення якого містять вимоги щодо необхідності надання замовником додаткових документів для розміщення тимчасової споруди, що не передбачено Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженим наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», є **порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції»** у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

(17) У пункті 4 Порядку встановлено порядок надання дозволу на розміщення пересувних тимчасових споруд для сезонної та виїзної торгівлі.

Для отримання дозволу суб'єкту підприємницької діяльності необхідно подати такі документи:

- заяву за встановленою формою;
- копію свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності, засвідчену виконкомом міської ради або нотаріально;
- документи, що свідчать про реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності в країні її місцезнаходження, для іноземного суб'єкта підприємницької діяльності;
- документ, що посвідчує право на земельну ділянку, якщо пересувна тимчасова споруда для сезонної та виїзної торгівлі встановлюється на земельних ділянках, що знаходяться у користуванні або у власності фізичних чи юридичних осіб.

(18) Крім цього, зазначено, що відсутність одного з документів для отримання дозволу на розміщення тимчасової споруди для сезонної та виїзної торгівлі перелік, яких наведено у п. 3.2 Порядку (п.3.2 Порядку визначає перелік документів, який заявник, який має намір встановити ТС, додає до заяви про наміри розміщення ТС), а саме:

- нотаріально засвідчена копія свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта господарювання в Україні;
 - документ, що засвідчує право власності, користування земельною ділянкою;
 - графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування тимчасової споруди, виконані на топографо-геодезичній основі М 1:500;
 - ескізи фасадів тимчасової споруди у кольорі М 1:50;
- є підставою для відмови у наданні паспорта прив'язки.

- (19) Такі вимоги суперечать Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», який визначає механізм розміщення ТС для провадження підприємницької діяльності, а саме: відповідно до пункту 2.1 якого передбачено, що підставою для розміщення ТС є паспорт прив'язки ТС.
- (20) Отже, додаткові вимоги щодо надання дозволу на розміщення пересувних тимчасових споруд для сезонної та виїзної торгівлі, є неправомірним, створюють перешкоди для суб'єктів господарювання, які мають намір здійснювати діяльність з реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у таких тимчасових спорудах.
- (21) Такі дії Бориславської міської ради у вигляді прийняття Порядку, положення якого містять неправомірні додаткові вимоги щодо надання дозволу на розміщення пересувних тимчасових споруд для сезонної та виїзної торгівлі, що не передбачені Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженим наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», є **порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції»** у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

V. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДЧА

- (22) Згідно з статтею 19 Конституції України органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (23) Відповідно до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності.
- (24) Статтею 23 Господарського кодексу України встановлено, що органи місцевого самоврядування здійснюють свої повноваження щодо суб'єктів господарювання виключно в межах, визначених Конституцією України, законами про місцеве самоврядування та іншими законами, що передбачають особливості здійснення місцевого самоврядування, іншими законами.
- (25) Згідно з абзацом 2 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що економічна конкуренція – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома

продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

- (26) Відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Законом України «Про захист економічної конкуренції» регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно - господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією.
- (27) Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, вжиття заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється в т.ч. органами місцевого самоврядування.
- (28) Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь – яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (29) Ефективність конкурентної політики, зокрема, залежить від регулювання сфер господарської діяльності органами місцевого самоврядування, які, на підставі наданих Законами України повноважень, приймають рішення і, таким чином, можуть впливати на формування структури ринків, умови ведення господарської діяльності, тощо.
- (30) Відповідно до частини 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь - яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь - які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (31) Сукупність вищенаведених норм Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачає, що антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування можуть вплинути на відповідний стан конкуренції шляхом її обмеження, що може полягати у зміні існуючих факторів, які визначають інтенсивність конкуренції.
- (32) За приписами частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», вчинення антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (33) Отже, матеріалами справи № 63/1-03-84-2021 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції доведено, що Бориславська міська рада вчинила порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачені

частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

- (34) Відповідач, листом від 04.11.2021 № 3-20/2014, повідомив про прийняття Бориславською міською радою рішення 28.10.2021 № 349 «Про затвердження Положення про Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності в Бориславській міській територіальній громаді у новій редакції», що свідчить про припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції у справі № 63/1-03-84-2021 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

VI. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ

- (35) Дії Бориславської міської ради щодо прийняття рішення від 29.03.2012 № 564, яким затверджено Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності в місті Борислав, є порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченими частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

визнати дії Бориславської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи 26181298) у вигляді прийняття Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності в місті Борислав, затвердженого рішенням Бориславської міської ради від 29.03.2012 № 564, який містять вимоги щодо надання додаткових документів для розміщення тимчасових споруд, які не передбачені Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженим наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244 та може призвести до обмеження конкуренції, порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченими частиною першою статті 15 Закону України

«Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячних строк з дня його отримання.

Голова

Тетяна САВЧИН